

ATMOTERM® S.A.

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Gdański Obszar
Metropolitalny

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

Zmiany klimatu

Gdański Obszar Metropolitalny 2015

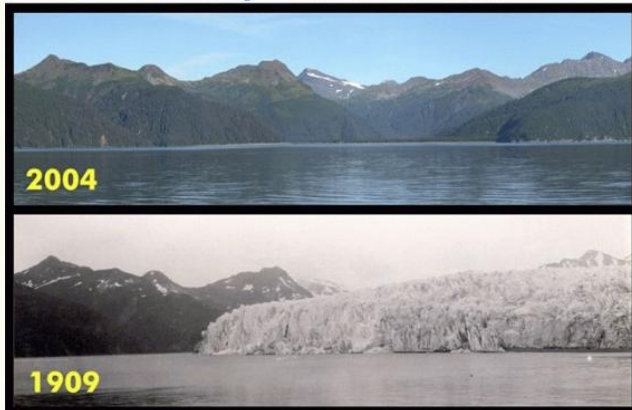
Projekt "Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego," współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

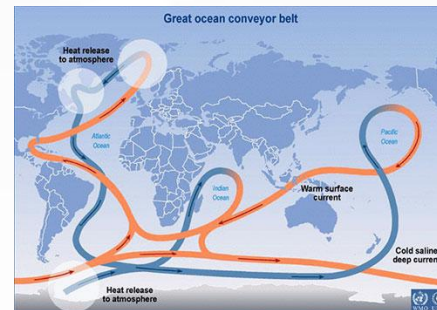
www.atmoterm.pl

McCarty Glacier - Alaska

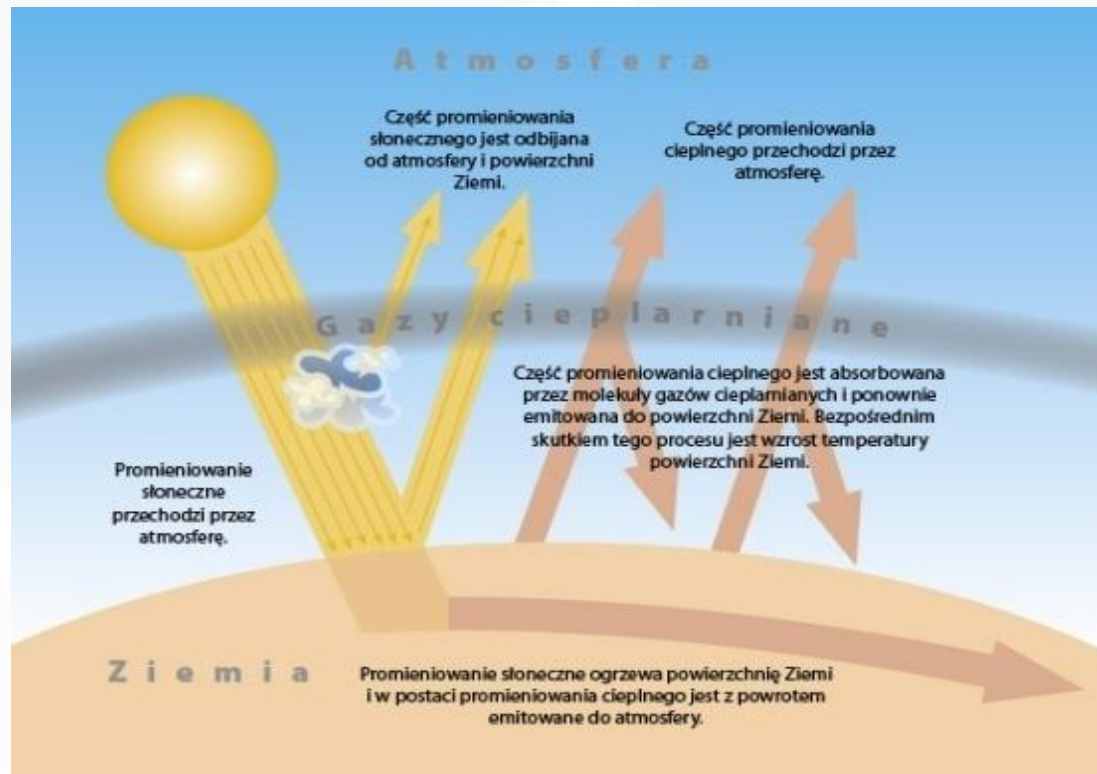
- Zmiany temperatury
- Topnienie lodowców
- Przesuwanie się stref klimatycznych
- Zmiany prądów oceanicznych

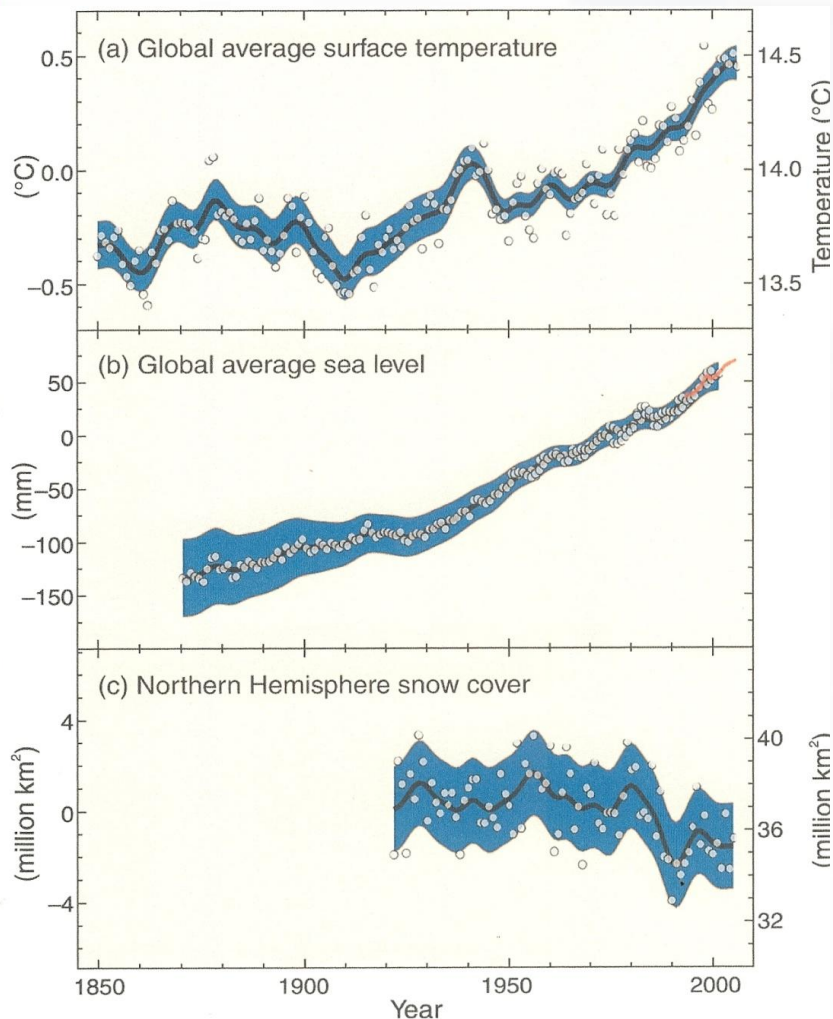
- **Zmiany w zasilaniu rzek, kryzys wodny**
- **Powodzie**
- **Huragany, tornada, trąby powietrzne**
- **Wzrost poziomu oceanów**

Efekt cieplarniany - zjawisko podwyższenia temperatury planety powodowane obecnością gazów cieplarnianych w atmosferze (efekt szklarniowy)

Czy są inne hipotezy?

Wyniki badań Międzyrządowego Panelu Zmian ds. Klimatu [IPCC- IV Raport]

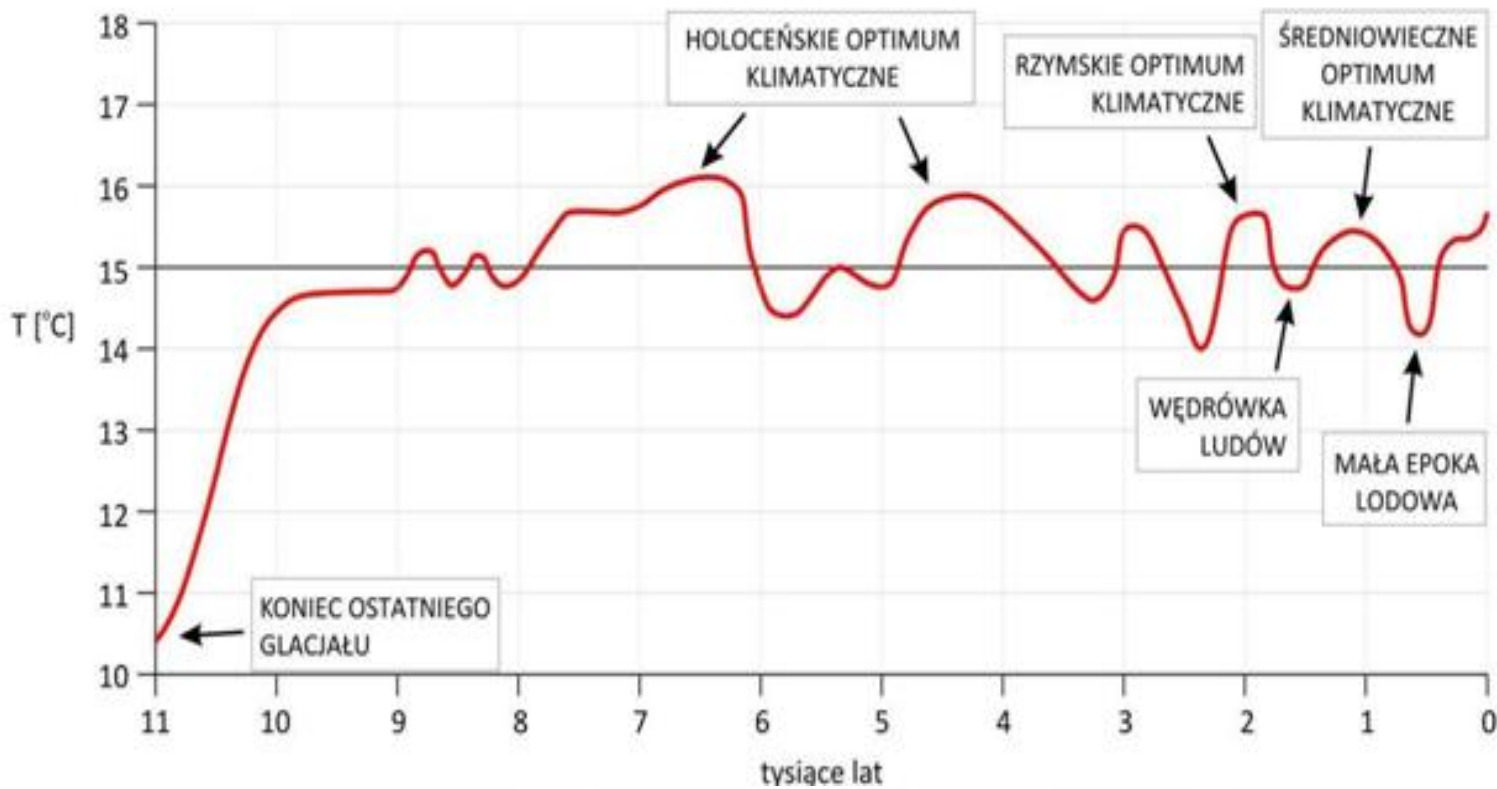
- **Wzrost temperatury powierzchni ziemi,**
- **Podnoszenie się poziomu mórz,**
- **Zmniejszenie pokrywy śnieżnej w północnej hemisferze,**
- **Szereg obserwowanych efektów negatywnych, m. in.:**
  - Wzrost częstotliwości i zakresu zjawisk naturalnych (powodzie, susze, huragany),
  - Zmiany flory i fauny,
  - Ograniczenie zasobów wodnych
  - Topnienie śniegów i lodów
  - Zmiany bioróżnorodności
  - Erozja gleb

Czy są zmiany pozytywne ?

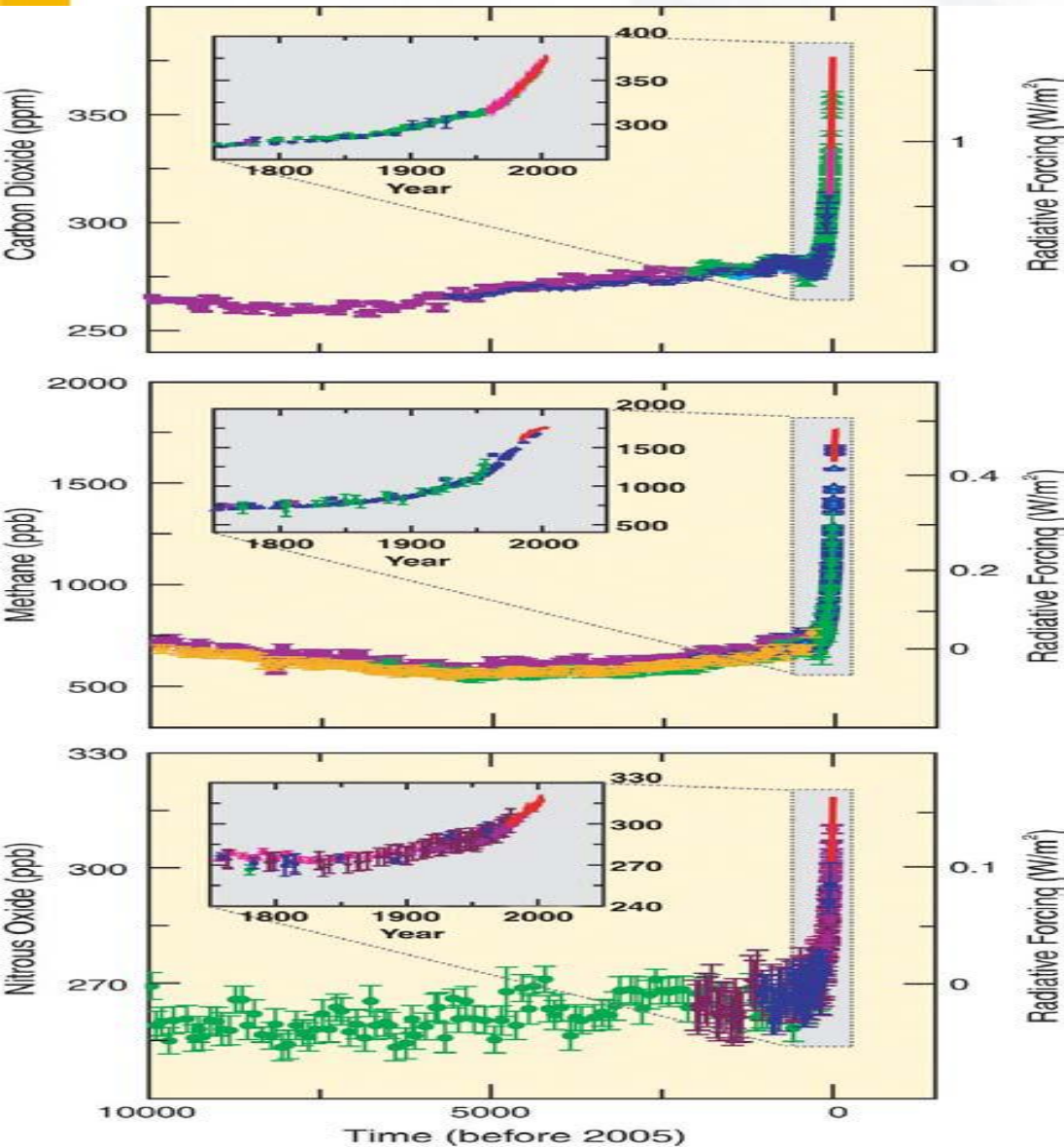
Źródło: IV Raport IPCC

Klimat – Średnia temperatura powietrza na półkuli północnej

[Prognoza SPA, prezentacja pt Przedstawienie najważniejszych wniosków]

Klimat - Wzrost koncentracji gazów cieplarnianych [IPCC – IV Raport]

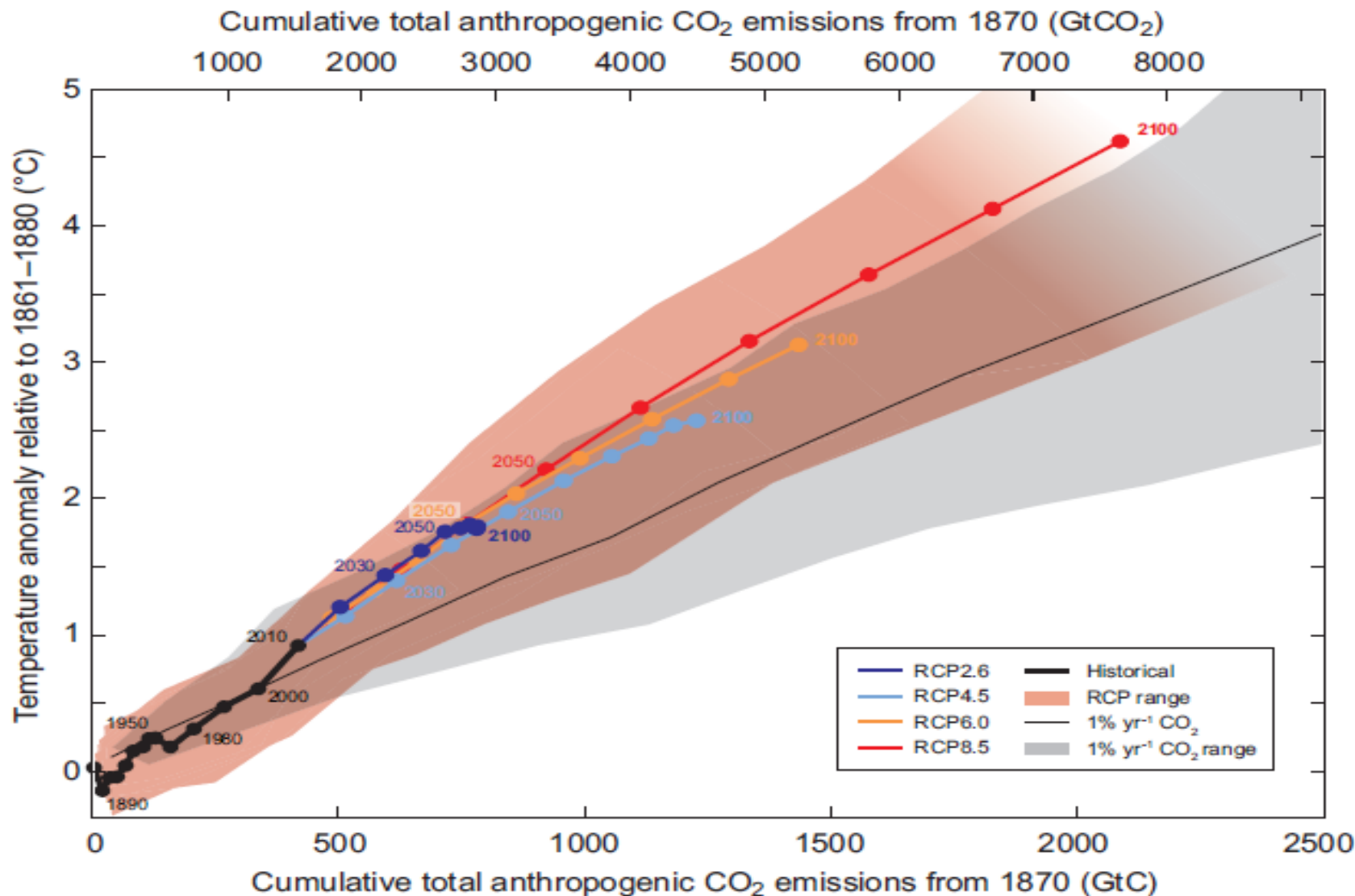

Obserwuje się
przyśpieszenie wzrostu
koncentracji wszystkich
gazów cieplarnianych w
atmosferze w ostatnich
dziesięcioleciach
Przypisywane jest to
intensyfikacji działalności
człowieka
Czy są inne przyczyny
wzrostu koncentracji GHG w
atmosferze?

1ppm = $10^{-4}\%$

Scenariusze rozwoju sytuacji

[IPCC – V Raport]

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

- Zmiany promieniowania słonecznego m. in. spowodowane zmianą położenia osi ziemi,
- Emisja naturalna (parowanie, erupcja wulkanów) ,
- Zmiany pokrycia ziemi (pożary lasów – wylesienia),
- Emisja antropogeniczna gazów cieplarnianych i aerozoli

Jaki jest udział emisji antropogenicznej?

- Powołanie Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu (IPCC)
- Niejednolity charakter zmian (wyspy cieplne)
- Dostępność danych historycznych
- Agregacja danych
- Metody pomiarów
- Metodyka określania naturalnych zjawisk ekstremalnych np. powodzi (czy tylko zmiana klimatu wpływa na zaostrzenie zjawisk ekstremalnych?)
- Oceny subiektywne
- Niekwestionowany wzrost koncentracji GHG w atmosferze

Zasada prewencji – jeżeli jest prawdopodobieństwo wystąpienia – należy przeciwdziałać, lub się adaptować

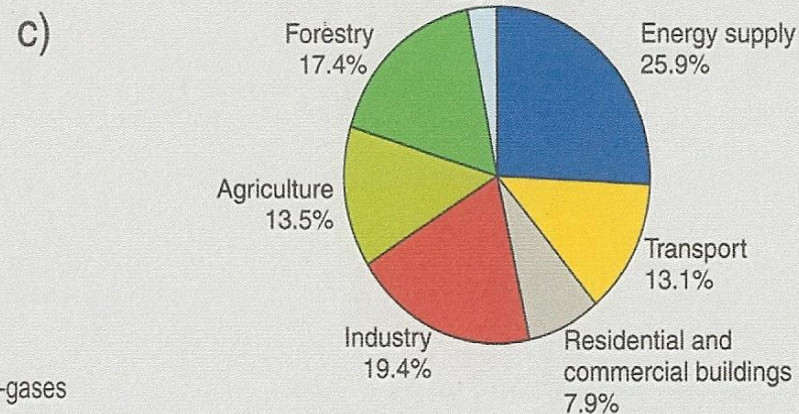
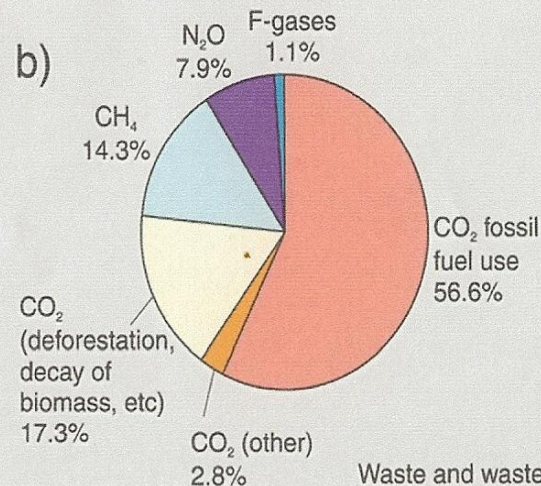
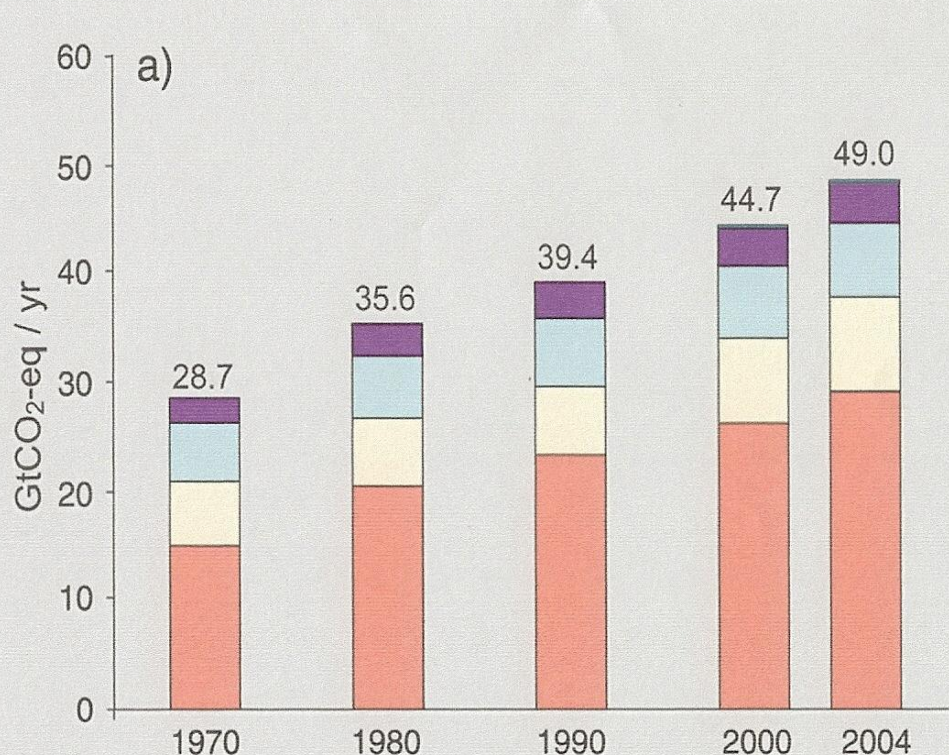
Jakie inne elementy decydują o konieczności podejmowania działań?

Klimat – źródła emisji gazów cieplarnianych

https://www.google.pl/search?q=sources+of+ghg+emissions&rlz=1C2SKPC_enPL373&biw=1280&bih=709&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=upTQVJGIFixarbhgPgI&ved=0CDOoQsAQ#imgdi=_&imgref=n11XnQCcu_dyQM%253A%3Brd3ESSq2zMKO4M%3Bhttp%253A%252F%252Fsapiens.revues.org%252Fdocannexe%252Fimage%252F854%252Fimg-3-small580.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsapiens.revues.org%252F854%3B580%3B289

- Ok. 77% gazów cieplarnianych - CO₂
- Największe źródła: energetyka, przemysł, transport, rolnictwo
- Lasy – więcej pochłaniają niż emitują – ale deforestacja

CO₂ from fossil fuel use and other sources   CO₂ from deforestation, decay and peat
CH₄ from agriculture, waste and energy   N₂O from agriculture and others   F-gases

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

Klimat – najwięksi emitenci

G8 = 45%

USA

Rosja

Japonia

Niemcy

UK

Kanada

Włochy

Francja

G20 (G8 + ...) = 78%

Chiny

Indie

Korea Płd.

Meksyk

Australia

Indonezja

Hiszpania

Polska

Afryka Płd.

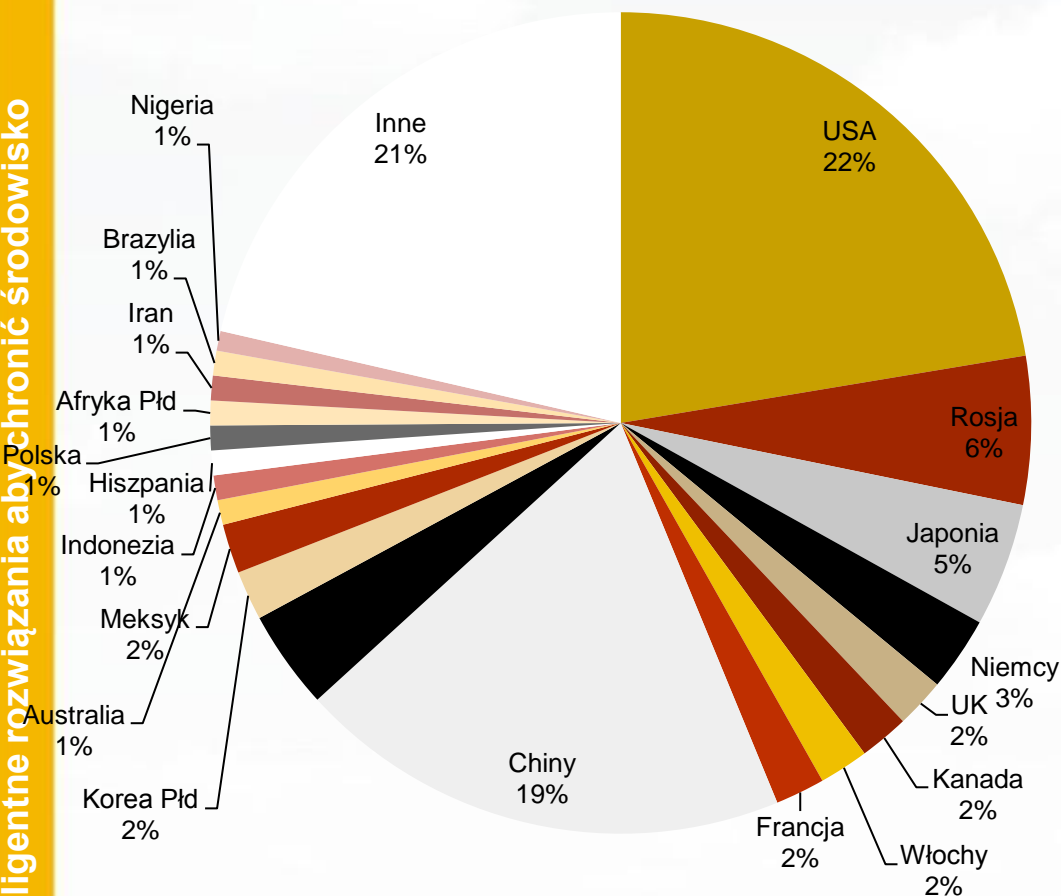
Iran

Brazylia

Nigeria

Emisja CO₂

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

- **Wyprodukowanie 1 kWh energii elektrycznej jest związane z uwolnieniem do atmosfery ok. 1000 g CO₂., 8-12 g SO₂, 3-4 g NO_x**
- **1kg CO₂ to:**
  - Podróż publicznymi środkami transportu (pociąg lub autobus) na odległość 12 km.
  - Przejazd samochodem 6 kilometrów (przy spalaniu 7.3 litra na 100 km)
  - Lot samolotem na odległość 2.2 km.
  - Praca przy komputerze przez 32 godziny (dla 60W komputera)
  - Produkcja 5 plastikowych worków.
  - Produkcja 2 plastikowych butelek.
  - Produkcja 1/3 ... cheesburgera (Produkcja każdego cheesburgera powoduje emisję 3.1 kg CO₂!)
- **Każdy litr spalonej benzyny w samochodzie powoduje emisję 2.32 kg CO₂.**
- **DRZEWA - absorpcja CO₂ – średnio w ciągu życia ok. 750 kg CO₂ – procesy fotosyntezy i akumulują go w swojej biomasie.**

1979 – Pierwsza konferencja klimatyczna

1988 – Powstanie IPCC

1990 - pierwszy raport IPCC (precyzuje naukowo zjawisko i zagrożenia)

1992 – Szczyt ziemi dla zrównoważonego rozwoju – podpisanie UNFCCC (154 stron konwencji) – Rio de Janeiro

1994 – wejście w życie Konwencji (50% stron)

Cel – osiągnięcie stabilizacji koncentracji GHG na poziomie zapobiegającym zagrożeniom

Metoda – stabilizacja emisji w 2000 r. na poziomie roku bazowego – 1990 (PI – 1988)

2015?

- 1995 – pierwsza ocena działania konwencji klimatycznej (Berlin)
  - 1997 – przyjęcie Protokołu Kioto
  - 2005 - Wejście w życie Protokołu (ratyfikacja - 50% emisji)
  - **Zobowiązania:** ograniczenie emisji GHG o 8% (aneks B – kraje uprzemysłowione + w trakcie przekształceń gospodarczych -39) 1990 do 2012 (PL – 6%- od 1988)
  - **Mechanizmy dodatkowe (elastyczne):**
    - Handel emisjami
    - Projekty wspólnych wdrożeń (JI)
    - Mechanizm czystego rozwoju (CDM)
    -
- Poprawka z Doha (2012) – mała liczba państw (Unia Europejska i Norwegia, Islandia, Monako, Szwajcaria i Liechtenstein), nieratyfikowana jeszcze przez UE ???**

Co dalej COP 21 UNFCCC Paryż 2015?

Aktualne wyzwanie (+2°C do 2020, 445-490ppm, 2005-375ppm - IPCC)

- Kraje rozwinięte
- UE (RFN, Francja)
- USA
- Szybko rozwijające się gospodarki (Chiny, Indie, Nigeria,..)
- Kraje rozwijające się
- Małe kraje wyspiarskie
- .....

- **Zatrzymanie, lub ograniczenie negatywnych zmian klimatu poprzez działania na rzecz ograniczenia emisji (udział miast 80%)**
- **Adaptacja do zmian klimatu (zmiany nieuniknione).**
  - Powodzie, susze, huragany itp. zjawiska naturalne
  - Czy jesteśmy aktualnie do nich przygotowani?
  - Działania perspektywiczne powinny rozwiązać kompleksowo również aktualne problemy
- **Opłacalność działań**
- **Główny Cel – zrównoważony rozwój !!!**

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Główny cel ochrony klimatu

„Zrównoważony rozwój to rozwój, który zaspokaja podstawowe potrzeby wszystkich ludzi oraz zachowuje, chroni i przywraca zdrowie i integralność ekosystemu Ziemi, bez zagrożenia możliwości zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń i bez przekraczania długookresowych granic pojemności ekosystemu Ziemi” (Stappen)

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Główny cel ochrony klimatu

ŚRODOWISKO

GOSPODARKA

SPOŁECZEŃSTWO

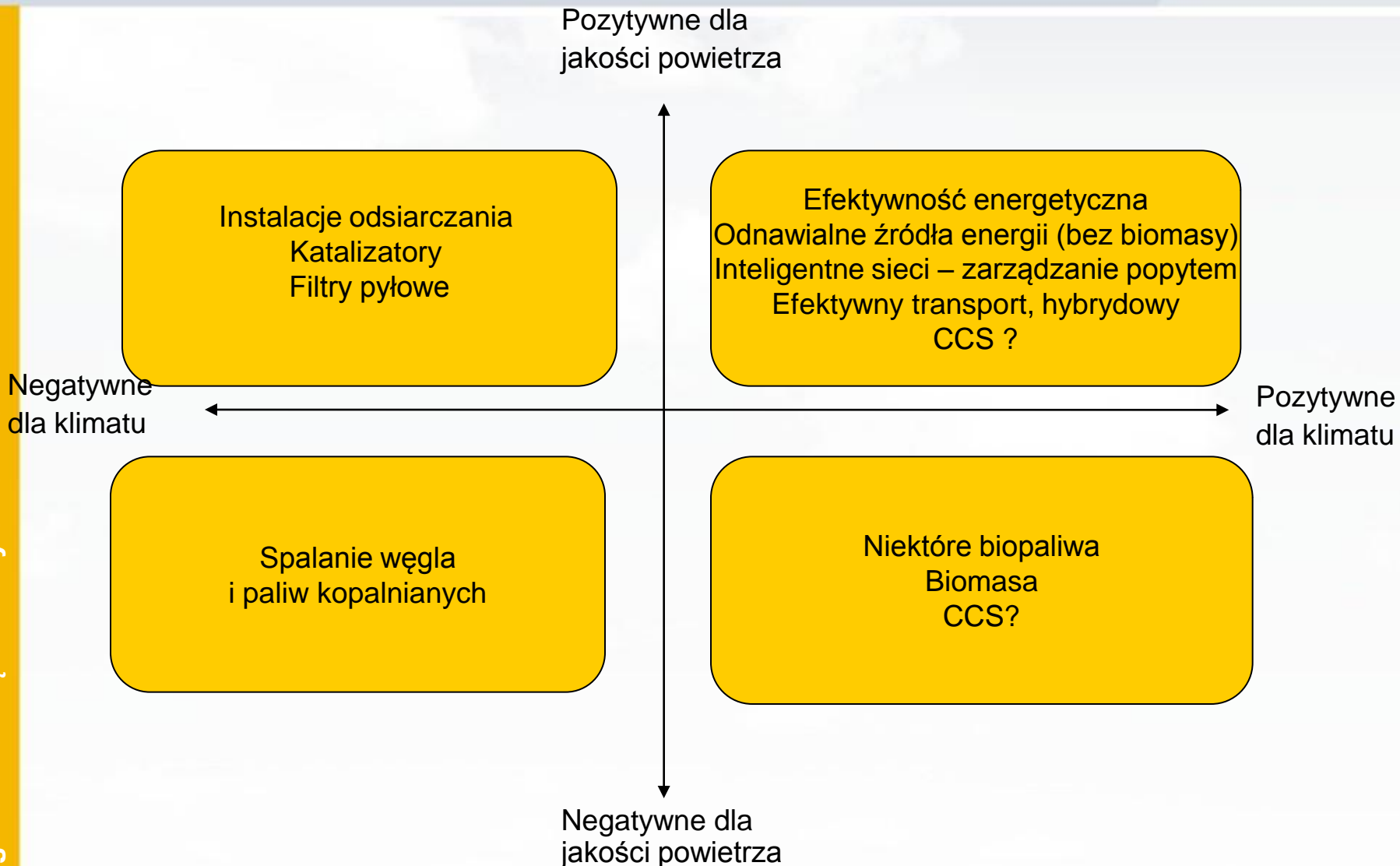
gentne rozwiązania aby chronić środowisko

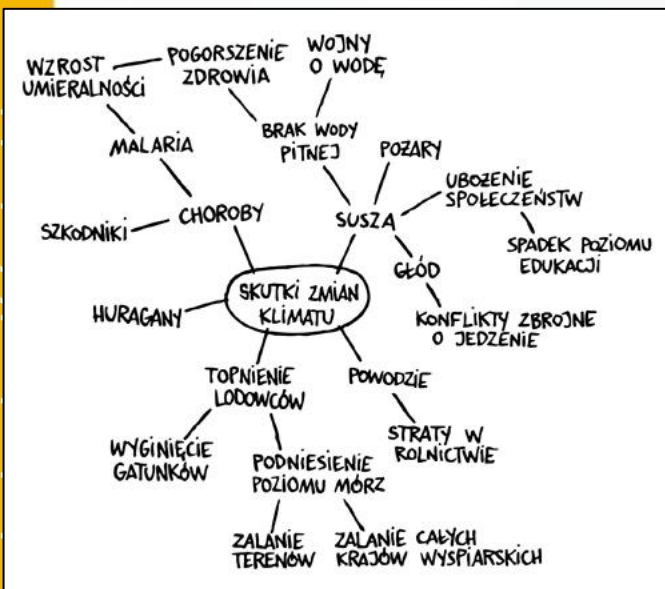
Synergia działań; zmiany klimatu – jakość powietrza

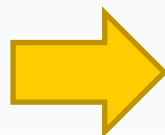
Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

Źródło: materiały EC DG Environment oraz DEFRA

Plan
Gospodarki
Niskoemisyjnej

Korzyści

- Oszczędność energii,
- Poprawa jakości powietrza,
- Poprawa warunków życia,
- Zmniejszenie umieralności,
- Zmniejszenie kosztów leczenia,
- Adaptacja do zmian (susze, powodzie),
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania na ekosystemy,
- Ograniczenie zużycia surowców energetycznych,
- Transformacja w kierunku zielonej i cyrkulacyjnej gospodarki,
- Eliminacja barier rozwojowych.

Czy opłaca się działać na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych?

Działania:

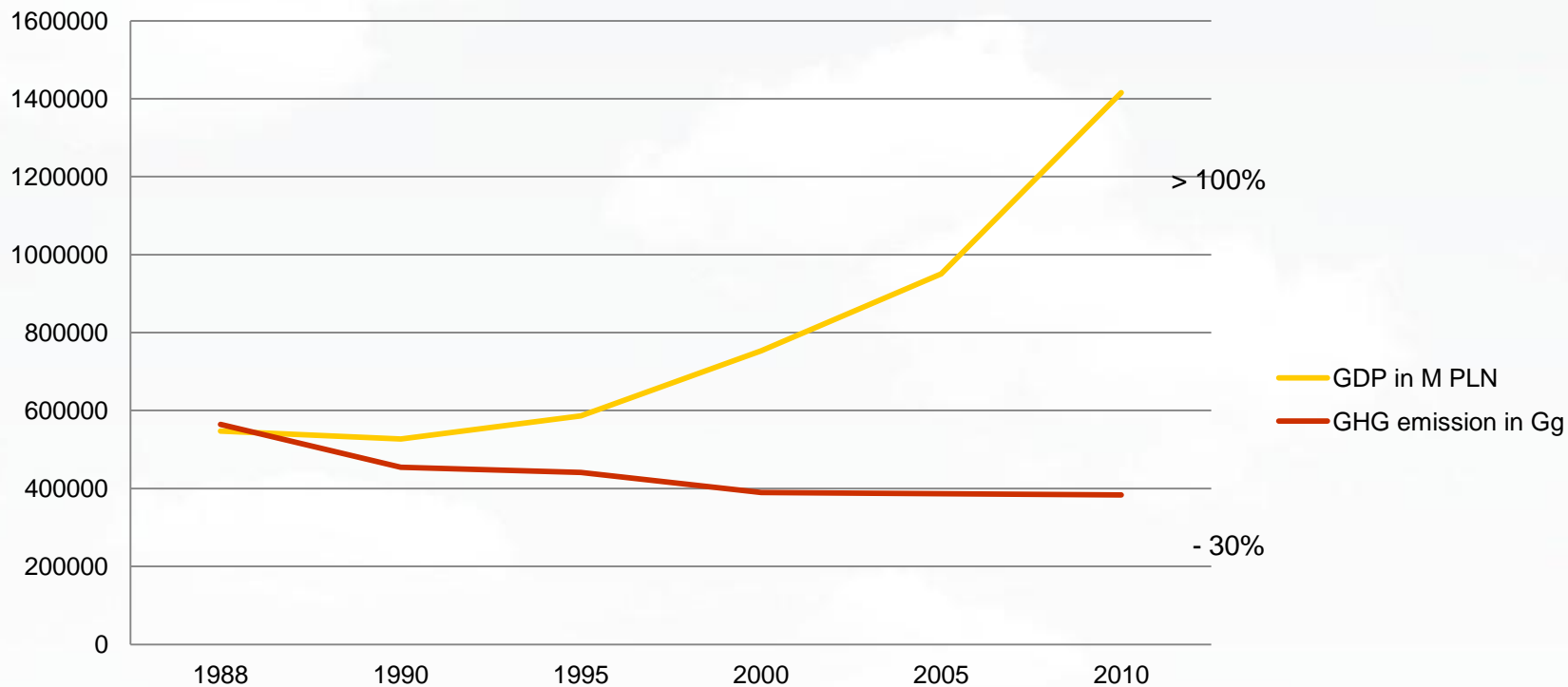
- Redukcja emisji
- Podniesienie efektywności energetycznej
- Wykorzystanie OZE

Efekty:

- Wpływ globalny – zmiany klimatu
- Korzyści: oszczędności energii, wykorzystanie do promocji rozwoju technologii, redukcja emisji innych zanieczyszczeń

Czy jest inne wyjście?

GHG EMISSIONS IN CO2 EQUIVALENT & GDP

Źródło: GUS, KOBIZE

Cele w stosunku do 1990r.:

Do 2020 r. „3X20% + 10%”:

- 20% redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- 20% udziału energii odnawialnej,
- 20% oszczędności energii i
- 10 % udziału biopaliw.

Do 2030 r.:

- 40% redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- 27% udziału energii odnawialnej,
- 27% oszczędności energii

Do 2050 r.- ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o 80 do 95%

Wyniki analiz ekonomicznych

- Aby zatrzymać zmiany klimatu - 1% światowego PKB
- Jeżeli nie podejmie się działań PKB spadnie o 20%

Dylematy

- Kto ma ponieść koszty?
- Kto najbardziej skorzysta?
- Kto jest winien wysokiej koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze?

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Gdański Obszar
Metropolitalny

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

- *Dziękuję za uwagę!*

Dr inż. Jacek Jaśkiewicz
ATMOTERM S.A.

tel. 661-426-661

e-mail: jaskiewicz@atmoterm.pl

Projekt "Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego,, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko